

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Eelarvekomisjon

2011/0340(COD)

4.6.2012

ARVAMUS

Esitaja: eelarvekomisjon

Saaja: siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 2014.–2020. aasta tarbijakaitseprogrammi kohta
(COM(2011)0707 – C7-0397/2011 – 2011/0340(COD))

Arvamuse koostaja: José Manuel Fernandes

PA_Legam

LÜHISELGITUS

Komisjon teeb ettepaneku kehtestada määrusega Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 169 põhjal 2014.–2020. aastaks tarbijakaitseprogramm. Rahastamispakett programmi rakendamiseks ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 näeb kokku ette 197 miljonit eurot (hetkehindades).

Andes mõjukale tarbijale ühtsel turul keskse koha, toetab uus tarbijakaitseprogramm tulevase tarbijapoliitika üldeesmärki.

Arvamuse koostaja, olles läbi vaadanud seadusandliku akti eelnõu:

- pooldab komisjoni ettepanekut koostada 2014.–2020. aastaks tarbijakaitseprogramm ja rõhutab, et ettepanek peab olema kooskõlas Euroopa 2020. aasta strateegiaga ja aitama kaasa selle eesmärkide saavutamisele;
- on kindel, et võttes arvesse majanduskasvu soodustamise vajadust ELis, peab tarbijakaitseprogramm aitama ELi kodanikel saada ühtsest turust maksimaalset kasu, kuna tarbijad, kellele see programm on eelkõige suunatud, peaksid olema oma õigustest ja nende kasutamise viisidest hästi teavitatud ning neil peaks olema täielik usaldus erinevate ühtsel turul toimijate vastu;
- rõhutab, et 2014.–2020. aasta tarbijakaitseprogrammi jaoks kavandatud 197 miljoni euro suurune (hetkehindades) kogueelarve on tagasihoidlik, kuid halduskuludeks kavandatud 20,65 miljonit, mis kaasneksid programmi rakendamisega, on suur summa;
- toetab komisjoni poolt mõjuhinnangu alusel esitatud 2. varianti, kuna see on kooskõlas komisjoni prioriteetidega (Euroopa 2020. aasta strateegia, ühtse turu akt) ja käimasoleva aruteluga tarbijapoliitika tuleviku üle;
- väidab, et tarbijate teavitamine ja nende osalemine on valdkonnaülene prioriteet ning seetõttu tuleb nendega arvestada võimaluse korral kõikides uue programmi alusel rahastatavates meetmetes ning need tuleb rühmitada järgmise nelja eesmärgi alla: 1) ohutus, 2) teavitamine ja harimine, 3) õigused ja kaebuste lahendamine ning 4) täitemeetmed;
- palub kaaluda internetiettevõtete Euroopa akrediteerimiskeskuse loomist, mis võimaldaks tarbijail kontrollida äriühingute usaldusväärsust ja usaldatavust, tõsta tarbijate usaldust ja muuta internetitehingud läbipaistvamaks;
- rõhutab, et programmi tuleb kindlasti rakendada kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise, läbipaistvuse ja paindlikkuse põhimõtetega; seetõttu võiks lubada rakendusameti asutamist ainult siis, kui sõltumatu tasuvusanalüüsi tulemus selle vajalikkust kinnitab;
- rõhutab, et ühtse turu toimimise mõõtmiseks tuleb kehtestada ELi tasandil rida asjakohaseid statistilisi näitajaid, mis tuleks igal aastal läbi vaadata;
- usub, et tarbijate ühendusi tuleks toetada, kuid samas nõuab tarbijate tugevamat isiklikku osalemist ning eriti tarbijate oskuste parandamist info- ja sidetehnoloogia vahendite kasutamisel, samuti nõuab, et loodaks kogu ELi hõlmav elektrooniline platvorm, mille kaudu saab esitada kaebusi ning jagada ja saada teavet;
- ergutab looma internetipõhiseid platvorme ja tarkvaravahendeid, mis aitaksid tarbijaid ja äriühinguid turule lähemale tuua;

- toetab selliste interaktiivsete platvormide väljatöötamist, mille kaudu saaks vahetada parimaid tavasid ja koolitusmaterjale tarbijate harimise valdkonnas, ning soovib kaasava majanduskasvu toetamiseks pöörata erilist tähelepanu kõige haavatavamatele rühmadele.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Eelarvekomisjon palub vastutaval siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Seadusandliku resolutsiooni projekt Lõige 1 a (uus)

Seadusandliku resolutsiooni projekt

Muudatusettepanek

1 a. tuletab meelde oma 8. juuni 2011. aasta resolutsiooni tulevikku investeerimise ning uue mitmeaastase finantsraamistiku kohta konkurentsivõimelise, jätkusuutliku ja kaasava Euroopa nimel¹; kordab, et järgmises mitmeaastases finantsraamistikus on vaja piisavalt lisavahendeid, et liit saaks ellu viia oma olemasolevad poliitilised prioriteedid, täita Lissaboni lepingus sätestatud uusi ülesandeid ning reageerida ootamatutele sündmustele; märgib, et mitmeaastase finantsraamistiku ressurside vähemalt 5 % kasv võrreldes 2013. aastaga aitaks vaid vähesel määral kaasa ELi kokkulepitud eesmärkide ja kohustuste ning liidu solidaarsuspõhimõtte elluviimisele; palub nõukogul, juhul kui nõukogu ei jaga seda seisukohta, selgelt välja tuua, millised poliitilised prioriteedid või projektid võiks täielikult kõrvale jätta, hoolimata nende tõendatud lisandväärtusest Euroopa jaoks;

Muudatusettepanek 2

Seadusandliku resolutsiooni projekt Lõige 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*1 b. rõhutab, et 2014.–2020. aasta
tarbijakaitseprogrammi jaoks kavandatud
197 miljoni euro suurune (hetkehindades)
kogueelarve on tagasihoidlik, ning juhib
tähelepanu asjaolule, et seadusandlikus
ettepanekus nimetatud eelarve on
seadusandjale ainult suuniseks ja seda ei
saa kindlaks määrata enne, kui on jõutud
kokkuleppele ettepaneku suhtes võtta
vastu määrus mitmeaastase
finantsraamistiku kehtestamiseks
aastateks 2014–2020;*

Muudatusettepanek 3

Seadusandliku resolutsiooni projekt Lõige 1 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*1 c. peab halduskuludeks kavandatud
20,65 miljonit, mis kaasneksid programmi
rakendamisega, suureks summaks ning
palub komisjonil neid kulusi
põhjendada ja ümber hinnata;*

Selgitus

*Kuna programmi kogumaksumus on 197 miljonit eurot, moodustab halduskuludeks ette
nähtud 20,65 miljonit eurot kogueelarvest üle 10 %.*

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Kõnealused meetmed tuleks sätestada tarbijakaitseprogrammis aastateks 2014–2020 (edaspidi „programm”), millega louakse raamistik ELi meetmete rahastamiseks. Kooskõlas nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust) artikliga 49 peab käesolev määrus olema õiguslikuks aluseks programmi meetmetele ja rakendamisele. Käesolev määrus lähtub meetmetest, mida rahastati vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsusele nr 1926/2006/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tarbijapoliitika tegevusprogramm aastateks 2007–2013, ning jätkab neid meetmeid.

Muudatusettepanek

(4) Kõnealused meetmed tuleks sätestada tarbijakaitseprogrammis aastateks 2014–2020 (edaspidi „programm”), millega louakse raamistik ELi meetmete rahastamiseks. Kooskõlas nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust) artikliga 49 **ning selles määrusega (EL) nr XXX/201Y¹ tehtud hilisemate muudatustega** peab käesolev määrus olema õiguslikuks aluseks programmi meetmetele ja rakendamisele. Käesolev määrus lähtub meetmetest, mida rahastati vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsusele nr 1926/2006/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tarbijapoliitika tegevusprogramm aastateks 2007–2013, ning jätkab neid meetmeid.

¹ COM(2010)0815.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Tarbijakaitset on oluline parandada. Selle üldeesmärgi saavutamiseks tuleks kehtestada erieesmärgid ohutuse, tarbijate teavitamise ja harimise, õiguste ja kaebuste lahendamise ning tarbijaõiguste jõustamise alal. Programmi raames võetud meetmete väärtuse ja mõju üle tuleks teostada **regulaarset** järelevalvet ja neid tuleks **regulaarselt** hinnata. Tarbijapoliitika hindamiseks tuleks välja töötada näitajad.

Muudatusettepanek

(5) Tarbijakaitset on oluline parandada, **pöörates eelkõige tähelepanu haavatavatele rühmadele, et saavutada kaasava majanduskasvu eesmärk**. Selle üldeesmärgi saavutamiseks tuleks kehtestada erieesmärgid ohutuse, tarbijate teavitamise ja harimise, õiguste ja kaebuste lahendamise ning tarbijaõiguste jõustamise alal. Programmi raames võetud meetmete väärtuse ja mõju üle tuleks teostada **iga-aastast** järelevalvet ja neid tuleks **igal aastal** hinnata **ning tulemustest Euroopa**

Parlamendile aru anda. Tarbijapoliitika hindamiseks tuleks välja töötada näitajad. **Lisaks peaks komisjon kehtestama ELi tasandil rea asjakohaseid statistilisi näitajaid, näiteks piiriülese müügi või internetimüügi kohta, et hinnata ühtse turu parema toimimise alal saavutatud tulemusi ja edusamme.**

Selgitus

Tarbijapoliitika eesmärk on aidata kaasa ühtse turu paremale toimimisele. Seetõttu tuleb mõõta ka selle edusamme sõltumata sellest, et ühtse turu toimimisele avaldavad mõju ka muud tegurid peale tarbijapoliitika.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9 a) Programmi tuleb rakendada vastavalt usaldusväärse finantsjuhtimise, läbipaistvuse ja paindlikkuse põhimõtetele ning seetõttu tohiks lubada rakendusameti jätkamist ainult juhul, kui uue sõltumatu tasuvusanalüüsi tulemus selle vajalikkust selgelt kinnitab.

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9 b) Ühenduse tarbijapoliitika tegevusprogrammile eraldati aastateks 2007–2013 ligikaudu 157 miljonit eurot (2011. aasta püsivhindades). 2014.–2020. aasta tarbijakaitseprogrammi jaoks kavandatud eelarve suurusega 175 miljonit eurot (2011. aasta püsivhindades) on sellest küll mõõdukalt suurem, aga liit peab saavutama oma auahned eesmärgid

tarbijapoliitika valdkonnas, nagu need on esitatud komisjoni 22. mai 2012. aasta teatises „Euroopa tarbijakaitse tegevuskava – suurem usaldus ja kiirem kasv”, mida toetavad kõik liidu institutsioonid.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9 c) Liidu ja tema liikmesriikide vahendite kulutamist tarbijate ohutuse, harimise, õiguste ja jõustamise valdkonnas tuleks paremini kooskõlastada, et tagada vastastikune täiendavus, parem tõhusus ja nähtavus ning saavutada parem sünergia eelarve alal.

Selgitus

Komisjon peaks püüdma ressursside parema ühitamise ja kooskõlastamise kaudu aidata liikmesriikide tarbijaorganisatsioonidel tugevamaks saada, seda eriti liikmesriikides, kus tarbijakultuur on suhteliselt nõrgem.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Tarbijakaitseprogrammi ülesandeks on toetada poliitilist eesmärki, mis annab mõjukale tarbijale siseturul keskse kooha. Selleks aitab programm kaitsta tarbijate tervist, ohutust ning majandushuve ning edendada nende õigust olla informeeritud ja haritud ning organiseeruda oma huvide kaitseks. Programmiga täiendatakse, toetatakse ja kontrollitakse liikmesriikide poliitikat.

Tarbijakaitseprogrammi ülesandeks on toetada poliitilist eesmärki, mis annab mõjukale tarbijale siseturul keskse kooha. Selleks aitab programm kaitsta tarbijate tervist, ohutust ning majandushuve ning edendada nende õigust olla informeeritud ja haritud ning organiseeruda oma huvide kaitseks. Programmiga täiendatakse, toetatakse ja kontrollitakse liikmesriikide poliitikat. **Programm toetab ja täiendab ka**

liidu muid instrumente ja poliitikameetmeid, eelkõige ajavahemikuks 2014–2020 kehtestatud mitmeaastase programmi „Õigused ja kodakondsus” raames, mille üks eesmärk on tarbijate mõjukuse suurendamine¹.

¹ Määruse (EL) nr XXX/201Y [millega luuakse ajavahemikuks 2014–2020 programm „Õigused ja kodakondsus”] eesmärk [(e)].

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Tarbijate kvaliteetne teavitamine ja osalemine on valdkonnaülene prioriteet ning seetõttu peab see olema selgelt väljendatud iga sektori eesmärkides ja kõikides programmi alusel rahastatavates meetmetes.

Selgitus

Komisjon peaks kõikjal püüdma suurendada tarbijate informeeritud osalemist, kuna programmi tähtsaim eesmärk on anda tarbijatele ühtsel turul keskne koht.

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõik 1 – punkt a – alapunkt 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) pärast tasuvusuuringu tegemist internetiettevõtete Euroopa akrediteerimiskeskuse loomine eesmärgiga suurendada tarbijate jaoks interneti kaudu rahaliste tehingute tegemisel läbipaistvust, õiguskindlust ja ohutust;

Selgitus

Internetiettevõtete Euroopa akrediteerimiskeskus võimaldaks tarbijatel kontrollida äriühingute usaldusväärset ja usaldatavust, suurendada tarbijate usaldust ja muuta internetitehingud läbipaistvamaks.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt c – alapunkt 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9 a) sellise elektroonilise, kogu liitu hõlmava platvormi loomine, mille kaudu tarbijad saaksid esitada kaebusi, jagada ja saada teavet, hinnata tooteid ja saada asjatundlikke nõuandeid;

Selgitus

Selliste internetipõhiste platvormide ja tarkvaravahendite loomine, mis toovad tarbijaid ja äriühinguid turule lähemale, aitab tõhustada osalemist.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 6

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Finantsraamistik

Eelarve

Programmi rakendamise eelarve on jooksevhindades 197 000 000 eurot.

Programmi rakendamise eelarve (*Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel XX/201Y sõlmitud, eelarvealast koostööd ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe¹ punkti [17] tähenduses*) on jooksevhindades 197 000 000 eurot. **Iga-aastased eraldised kinnitavad eelarvepädevad institutsioonid.**

¹ *ELT...*

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10

Komisjoni ettepanek

Komisjon rakendab programmi määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 53 osutatud juhtimisviiside abil.

Muudatusettepanek

Komisjon rakendab programmi määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 53 **või selle määrusega (EL) nr XXX/201Y¹ muudetud versioonis** osutatud juhtimisviiside abil.

¹ COM(2010)0815.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Programmi rakendamiseks võtab komisjon vastu iga-aastased tööprogrammid rakendusaktidena, **milles** määratakse kindlaks määruses (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 sätestatud elemendid ja eelkõige järgmine:

- (a) rakendusprioriteedid ja võetavad meetmed, sealhulgas rahaliste vahendite eraldamine;
- (b) põhilised valiku- ja kvalifitseerimiskriteeriumid, mida kasutatakse taotluste valimisel rahalise toetuse saamiseks;

Muudatusettepanek

Programmi rakendamiseks võtab komisjon vastu iga-aastased tööprogrammid rakendusaktidena. **Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes¹. Nendes rakendusaktides** määratakse kindlaks **määrusega XXX/201Y muudetud** määruses (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 sätestatud elemendid ja eelkõige järgmine:

- (a) rakendusprioriteedid ja võetavad meetmed, sealhulgas rahaliste vahendite **soovituslik** eraldamine;
- (b) põhilised valiku- ja kvalifitseerimiskriteeriumid, mida kasutatakse taotluste valimisel rahalise toetuse saamiseks;

(c) kavandatud pakkumis- ja konkursikutsete ajakava;

(d) *vajaduse* korral luba kasutada kooskõlas finantsmäärusega ühekordset makset, ühikukulude astmestikku või kindlasummalist toetust kooskõlas määrusega (EÜ, Euratom) nr 1605/2002;

(e) kriteeriumid, mille kohaselt hinnatakse, kas tegemist on erilise kasulikkuse juhuga.

(c) kavandatud pakkumis- ja konkursikutsete ajakava;

(d) *võimaluse* korral luba kasutada kooskõlas finantsmäärusega ühekordset makset, ühikukulude astmestikku või kindlasummalist toetust kooskõlas **määrusega (EL) nr XXX/201Y muudetud** määrusega (EÜ, Euratom) nr 1605/2002;

(e) kriteeriumid, mille kohaselt hinnatakse, kas tegemist on erilise kasulikkuse juhuga.

¹ *ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.*

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 2 – esimene lõik

Komisjoni ettepanek

2. Hiljemalt 2018. aasta keskepaigas koostab komisjon hindamisaruande kõigi meetmete eesmärkide saavutamise (nii tulemuste kui ka mõju tasandil), ressursside kasutamise tõhususe ja nende Euroopa lisaväärtuse kohta, pidades silmas otsust nende meetmete uuendamise, muutmise või peatamise kohta. Lisaks sellele käsitatakse hindamisel lihtsustamise ulatust, selle sisemist ja välist järjepidevust, kõikide eesmärkide jätkuvat asjakohasust ning meetmete panust liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärkide saavutamisse. Selles võetakse arvesse eelmise programmi pikaajalise mõju hindamise tulemusi.

Muudatusettepanek

2. Hiljemalt 2018. aasta keskepaigas koostab komisjon hindamisaruande kõigi meetmete eesmärkide saavutamise (nii tulemuste kui ka mõju tasandil), ressursside kasutamise tõhususe ja nende Euroopa lisaväärtuse kohta, pidades silmas otsust nende meetmete uuendamise, muutmise või peatamise kohta. Lisaks sellele käsitatakse hindamisel lihtsustamise ulatust, selle sisemist ja välist järjepidevust, kõikide eesmärkide jätkuvat asjakohasust ning meetmete panust liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärkide saavutamisse. Selles võetakse arvesse eelmise programmi pikaajalise mõju hindamise tulemusi. ***Selle hindamise põhjal võib komisjon vajaduse korral esitada ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks.***

MENETLUS

Pealkiri	2014.–2020. aasta tarbijakaitseprogramm
Viited	COM(2011)0707 – C7-0397/2011 – 2011/0340(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	IMCO 30.11.2011
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	BUDG 30.11.2011
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	José Manuel Fernandes 6.2.2012
Vastuvõtmise kuupäev	31.5.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 28 –: 3 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marta Andreasen, Richard Ashworth, Francesca Balzani, Zuzana Brzobohatá, Jean-Luc Dehaene, Göran Färm, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Salvador Garriga Polledo, Jens Geier, Lucas Hartong, Jutta Haug, Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, Ivailo Kalfin, Jan Kozłowski, Alain Lamassoure, Giovanni La Via, George Lyon, Claudio Morganti, Juan Andrés Naranjo Escobar, Nadezhda Neynsky, Dominique Riquet, Alda Sousa, László Surján, Jacek Włosowicz
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Alexander Alvaro, Edit Herczog, Jürgen Klute, Paul Rübig, Peter Šťastný, Gianluca Susta